

تصویر سلامت

دوره ۵ شماره ۳ سال ۱۳۹۳ صفحه ۳۶ - ۳۱

یادگیری تجربی در آموزش متون پرستاری

اسکندر فتحی آذر^۱، ال ناز اصغری^{۲*}

چکیده

یادگیری تجربی یکی از انواع یادگیرهای اکتشافی می باشد. به نظر می رسد این روش برای پرستاران نیز مفید باشد. ولی با این وجود، مطالعات اندکی در مورد آن صورت گرفته است. از این رو در این مقاله مروری غیر سیستماتیک، هدف بر آن است که ابتدا یادگیری تجربی به طور خلاصه مطرح شود و سپس زمینه های کاربرد آن در پرستاری طبق مطالعات موجود و با مثال های عینی و عملیاتی بیان گردد. با توجه به یافته ها، در این نوع یادگیری دانشجویان با استفاده از نمونه های تجربی می توانند تمرین کنند و از شکست ها درس بیاموزند. شرکت کنندگان باید نقش اصلی را به عهده داشته باشند و معلمان به عنوان مربی یا تسهیل کننده یادگیری عمل نمایند؛ لذا با توجه به مطالعات انجام شده در این زمینه، به نظر می رسد کاربرد این روش نوین آموزشی در پرستاری مفید و کاربردی باشد.

کلیدواژه‌ها: یادگیری تجربی، آموزش فراگیر محور، پرستاری

۱. استاد دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

۲. دانشجوی دکترای پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی تبریز، کمیته تحقیقات دانشجویی، تبریز، ایران (Email: asghari.elnaz@gmail.com)

مقدمه

ترکیب زیبای علم و عمل در پرستاری، زمینه را برای استفاده و بهره‌مندی از انواع یادگیری برای پرستاران و دانشجویان پرستاری فراهم می‌سازد. نکته مهم در پیاده‌سازی الگوهای مختلف یادگیری این است که روش یادگیری بیشترین سود را برای پرستاران به همراه داشته باشد. یکی از روش‌های یادگیری که به نظر می‌رسد برای پرستاران بسیار مفید باشد، ولی با این وجود مطالعات اندکی در مورد آن صورت گرفته است، یادگیری تجربی (Experimental learning) است.

جهت درک مفهوم و پارادایم موضوع به آشنایی و مطالعه‌ی متون نیاز هست تا با درک موضوع و الهام از نظریه‌های تفکر و عملکرد بتوان نسبت به عملیاتی نمودن یادگیری تجربی اقدام کرد؛ چرا که جریان فکری پرستاران عملکرد آنان را شکل می‌دهد. در این مقاله‌ی مروری غیر سیستماتیک، هدف بر آن است که ابتدا یادگیری تجربی به طور خلاصه مطرح شود و سپس زمینه‌های کاربرد آن در پرستاری طبق مطالعات موجود بیان گردد.

در خصوص فرآیند یادگیری دو دیدگاه متفاوت وجود دارد؛ از دیدگاه نخست، یادگیری می‌تواند به حالت کلامی - دریافتی انجام گیرد (۱)؛ اگرچه بر این دیدگاه ایراد یادگیری حفظی یا طوطی وار وارد است، اما نظریه پردازان این دیدگاه بر آنند که با ارتباط موضوع جدید به زمینه قبلی می‌توان به یادگیری معنی دار رسید. دیدگاه دوم به یادگیری تجربی دست اول (First aid experience) معتقد هستند و می‌گویند که با تجربه دست اول، فرد می‌تواند پدیده‌ها را به شیوه‌های مکاشفه‌ای یاد بگیرد و چنین امری به تدریج او را به سمت و سوی دانشمند علمی شدن سوق می‌دهد (۱). در این حیطه، یادگیری تجربی قرار دارد که یکی از انواع یادگیری‌های اکتشافی می‌باشد (۲). در این روش یادگیری، ضمن آن‌که یک رابطه متقابل بین فرد و محیط برقرار می‌شود، این امکان برای فراگیر ایجاد می‌گردد تا با محیط تطبیق پیدا کند و همراه با تجربه کردن در محیط، به کسب دانش بپردازد (۲). در این روش یادگیری، دانش از ترکیب به دست آوردن تجربه و تغییر شکل دادن آن حاصل می‌شود (۳). به عبارتی دیگر، این روش یادگیری با درگیرکردن فراگیران در انجام کار و فکرکردن درباره آن چیزی که انجام می‌دهند صورت می‌پذیرد (۲). در این نوع یادگیری، شرکت‌کنندگان نقش اصلی را به عهده دارند و معلمان به عنوان مربی یا تسهیل کننده یادگیری عمل می‌کنند (۴). دانشجویان با استفاده از نمونه‌های تجربی می‌توانند تمرین کنند و از شکست‌ها درس بیاموزند (۳).

مفاهیم یادگیری تجربی در قرن گذشته در اشکال مختلفی وجود داشته‌اند؛ ولی نخستین اظهار نظر قابل توجه درباره این موضوع در سال ۱۹۷۱ هنگامی حاصل شد که دیوید کلب (David Kolb) با راجر فرای (Roger Fry) روی کار کرت

لوین (Kurt Levin) برای پیشبردن مفهوم تئوری یادگیری تجربی مشغول همکاری بودند. این امر با انتشار کتاب کلب در مورد آموزش تجربی در سال ۱۹۸۴ رسمیت یافت که در آن کلب نوعی فرآیند یادگیری جامع بر مبنای تجربه را با ترکیب تحقیقاتی از افرادی مانند کرت لوین، جان دیوی (Dewey John)، جین پیگت (Jean Piaget)، ویلیام جیمز (William James)، کارل جانگ (Carl Jung)، پائولو فیرر (Paulo Freire) و کارل راجرز (Carl Rogers) توسعه داد (۳).

روش "یادگیری تجربی"، یک فرآیند "جامع" بوده که از "تجربه" سرچشمه می‌گیرد (۲). اغلب صاحب‌نظران اعتقاد دارند که روش یادگیری تجربی از فلسفه عمل‌گرایی ریشه گرفته است. جان دیوی به عنوان یکی از فیلسوفان مهم این فلسفه اعتقاد داشت که جهان مدام در حال تغییر است و این تغییرات، محیط زندگی انسان‌ها را نا امن می‌نماید. بنابراین انسان‌ها باید با انجام و کسب تجارب مختلف، اصول کلی و اساسی را یاد بگیرند تا در زمان بروز یک تغییر و یا یک مشکل بزرگ، از تجارب خود برای حل آن شرایط خاص استفاده کنند. وی یک مدرسه آزمایشگاهی برپا کرده بود که در آن می‌کوشید تا با استفاده از روش فعالیت که متضمن بازی، سازندگی، مطالعه‌ی طبیعت و ابراز وجود بود، تجاربی را برای زندگانی توأم با همکاری و سودمندی متقابل برای بچه‌ها فراهم کند. جان دیوی معتقد بود که هوش بر اثر سهیم شدن مردم در تجارب یکدیگر و در اثر مواجهه با مسائل مشترک با مایه اجتماعی شکل می‌گیرد (۵).

اهداف متعددی برای یادگیری تجربی وجود دارند. اما هدف اصلی این است که شخص به وسیله درگیری فعال به بهترین صورت یاد بگیرد (۳). کولمن (Kolman) اعتقاد داشت که یادگیری تجربی مزایای زیادی دارد و به انگیزش درونی فرد وابسته است. مهمتر از آن این که کولمن اعتقاد داشت یادگیری از طریق مفاهیم تجربی نسبت به یادگیری از طریق اطلاعات کسب شده از کلاس سنتی، سخت‌تر فراموش می‌شوند (۶).

پیش فرض های یادگیری تجربی

- تجربه بنیان و محرک یادگیری است.
- یادگیرندگان به طور فعال به یادگیری خود شکل می‌دهند.
- یادگیری یک فرآیند کل نگر است.
- یادگیری از نظر اجتماعی و فرهنگی ساخت پیدا می‌کند.
- یادگیری از زمینه اجتماعی - عاطفی که در آن اتفاق افتاده تأثیر می‌پذیرد (۷).

اهداف یادگیری تجربی

- عامل ارزیابی و اعتبار سنجی یادگیری با توجه به زندگی انسان

مفهوم سازی ("What's Important?") (Processing/Analyzing)

در این مرحله، دانشجویان در مورد تجربه بحث خواهند کرد، آنالیز خواهند کرد و بازخورد خواهند داد (۱۰ و ۹). توصیف و تجزیه و تحلیل تجارب به دانشجویان این امکان را می دهد تا آن ها را به یادگیری تجربی آتی خود ارتباط بدهند. دانشجویان بحث خواهند کرد که چگونه تجارب اتفاق افتادند و چگونه مشکلات و مسایل در نتیجهی آن تجربه بروز کردند. دانشجویان بحث خواهند کرد که چگونه آن مسایل و مشکلات خاص مورد توجه قرار گرفتند و مشکلات مکرر شناسایی شدند. همچنین دانشجویان در مورد این که چگونه تجربه تازه یاد گرفته شده می تواند در شرایط دیگر به کار گرفته شود نیز بحث خواهند کرد. دانشجویان بحث خواهند کرد که چگونه مسایل ایجاد شده می تواند در شرایط آتی مؤثر باشد و چگونه رفتارهای مؤثرتر می تواند از آن چه که یاد گرفته شد، ایجاد گردد. مربی باید به دانشجویان کمک کند تا نسبت به آن چه که یاد گرفته اند احساس مسئولیت نمایند (۱۱ و ۹). بدیهی است که مفهوم سازی، هسته ی اصلی تفکر را شکل می دهد و چنانکه فراگیران به مرحله مفهوم سازی برسند، قدرت تصمیم گیری بیشتری خواهند داشت و در نتیجه، تفکر منطقی و تفکر انتقادی تجربه در آن ها رشد خواهد نمود.

آزمودن ("So What?") Application and Generalizing ("Now What?")

در این قسمت دانشجویان مشکلات را با دنیای واقعی مرتبط کرده، راه حل یا پیشنهادهای واقعی در این تجربه را یافته و اصول دنیای واقعی را شناسایی می کنند. دانشجویان آن چه را که در این تجربه یاد گرفتند (و آن چه را که از تجارب و تمرین های قبلی یاد گرفته بودند) را در شرایط مشابه یا مشکل به کار خواهند برد (۱۲ و ۹).

نقش مربی در یادگیری تجربی

در یادگیری تجربی، مربی به جای هدایت مستقیم فرآیند یادگیری، دانشجویان را به جایی که به طور طبیعی به یادگیری علاقمند هستند، هدایت می کند. مربی نقش تسهیل کننده را بازی می کند و توسط تعدادی قدم های حیاتی، برای یادگیری تجربی هدایت می کند. قدم های مزبور عبارتند از:

- مشتاق بودن به قبول یک نقش معلم محوری کمتر در کلاس
- به کار بردن یادگیری تجربی در یک روش مثبت و غیر غالب
- شناسایی یک تجربه که دانشجویان به آن علاقمند بوده و می توانند آن را به صورت شخصی اداره نمایند
- توضیح هدف یادگیری تجربی برای دانشجویان
- به اشتراک گذاری احساسات و تفکر با دانشجویان و اجازه دادن به آن ها که بدانند مربی نیز از یادگیری تجربی یاد می گیرد

- مبنای ایجاد تغییر در ساختارها و برنامه های آموزشی فراتر از تعلیمات دانشگاهی
- افزایش آگاهی گروهی
- وسیله ی رشد شخصی، افزایش خود آگاهی و اثر بخشی گروه (۷).

الگوی فرآیند یادگیری تجربی از دیدگاه جان دیوی

جان دیوی، پدر یادگیری تجربی، پیشنهاد می کند که یادگیری از تجربه ساخته شده و شامل فرآیند زیر است:

- ۱- مشاهده ی شرایط و وضعیت های مجاور
  - ۲- کسب دانش از آنچه در گذشته اتفاق افتاده است
  - ۳- شکل دهی ادراک بر پایه اندیشه ها و دانش قبلی
- وی همچنین اظهار دارد که هر تجربه بر روی تجارب گذشته ساخته می شود و بنابراین فرآیند یادگیری تجربی فرآیندی دورانی است و برای شروع فرآیند به یک تجربه نیاز است (۸ و ۷).

الگوی فرآیند یادگیری تجربی از دیدگاه کلب

طبق این دیدگاه، در چرخه یادگیری تجربی چهار مرحله مرتبط به هم وجود دارد که عبارتند از:

- ۱- تجربه واقعی
- ۲- بازتاب
- ۳- مفهوم سازی
- ۴- آزمودن (۹).

تجربه واقعی ("Doing") (Experiencing/Exploring)

در این مرحله، دانشجویان یک تجربه ذهنی در دسترس را بدون کمک مربی انجام می دهند. مثال ها می تواند شامل موارد زیر باشد:

ایجاد یک محصول یا مدل، ایفای نقش، اجرای یک نمایش، حل مساله، بازی یک مسابقه و... . کلید اصلی یادگیری تجربی این است که دانشجویان به جای کمیت و کیفیت تجربه از خود تجربه یاد بگیرند (۸). مهارت های مدیریتی را نیز می توان از طریق عملکردها و تجارب شرکت کنندگان در این برنامه ها به عنوان بخشی از آن آموخت (۳).

بازتاب ("What Happened?") (Sharing/Reflecting)

در این قسمت دانشجویان نتایج، بازخوردها و مشاهدات خود را با همتایان خود به اشتراک می گذارند. دانشجویان همچنین از دیگر دانشجویان می خواهند تا درباره تجارب خود صحبت نمایند، بازخوردها و مشاهدات خود را به اشتراک بگذارند و در مورد احساسات ایجاد شده از تجارب بحث نمایند. به اشتراک گذاشتن اطلاعات به اخذ بازخورد از آنچه که کشف شده و آنچه که به تجارب قدیمی فرد مربوط می شود منجر می گردد، که می تواند در آینده مورد استفاده قرار بگیرد (۹).

پرستاران با بهبود برخی پیامدهای مراقبتی همراه خواهد بود (۱۷). گرین و هالووی (Green & Holloway) نیز با بررسی یادگیری تجربی بین دانشجویان پرستاری و پرستاران فارغ التحصیل، اعلام کرده است که این نوع یادگیری برای پرستاران بسیار سودمند خواهد بود. البته آن ها به این مطلب نیز اشاره کرده اند که اجرای فرآیند یادگیری تجربی برای پرستاران با مشکلات فراوانی همراه خواهد بود که باید از ابتدای کار در نظر گرفته شوند (۱۸). زیرا در یادگیری تجربی فرد با یک وضعیت ملموس (Concrete experience) (و نه انتزاعی)، روبرو می شود که قبلاً با آن مواجهه نداشته بود. در مقابل این تجربه جدید، یک واکنش (Reflection) از خود نشان می دهد و نتیجه آن را ارزیابی می کند. مثلاً با بیماری مواجهه می شود که قبلاً با آن مواجهه نداشته است و اقدامی را بر اساس تجارب قبلی خود انجام می دهد تا ارزیابی نماید که آیا این کار برای مریض مؤثر واقع می شود. وی نتیجه کار را تعمیم داده و در ذهن خود یک مفهوم انتزاعی از آن می سازد تا در شرایط مشابه نیز بر اساس آن عمل نماید.

مثال های زیر برای آشنایی کامل با این روش یادگیری بر اساس مدل پیشنهادی کلب آورده شده است:

۱- تجربه واقعی: این مرحله به انجام یک تجربه جدید مربوط می شود، تا با استفاده از آن تجربه یک مشکل و مسئلهی بزرگ حل شود. برای نمونه چنانچه مریب احساس کند که دانشجویان نمی توانند به درستی به بیماران آموزش دهد، عناوینی را برای آموزش در کلاس به عنوان کنفرانس کلاسی مطرح نماید. مثلاً ممکن است مریب از یکی از دانشجویان بخواهد تا نحوه تزریق انسولین روی ماکت را برای همکلاسی های خود آموزش دهد. دانشجو برای اجرای این تجربه به صورت مستقل عمل خواهد کرد و فقط در صورت نیاز از مریب راهنمایی خواهد خواست. اسمیت و همکاران دو روش تدریس کارگاهی (Workshop) و ژورنال کلاب را برای یادگیری تجربی در پرستاری پیشنهاد می کنند (۱۹). پاک (Pack) در پایان نامه خود به ضرورت استفاده از اینترنت و کامپیوتر برای پیاده سازی یادگیری تجربی اشاره می کند (۲۰). در کل طبق مطالعات انجام یافته، حمایت های لازم برای اجرای یادگیری تجربی در پرستاری در این مرحله به شرح زیر اعلام شده است:

- کارگاه های گسترده
- حمایت مرکز آموزشی بالینی از طرح درسی
- دسترسی ۲۴ ساعته به مطالب آموزشی از طریق وب سایت
- ایمیل های حمایتی و بحث های گروهی گهگاهی
- امکان تماس تلفنی با مریب در صورت نیاز
- موارد زیر نیز برای حمایت بهتر و بیشتر توصیه شده است:
  - کنفرانس های ویدئویی در محیط آموزشی بالینی
  - ویزیت محیط های بالینی توسط اعضای هیئت علمی (۲۱).

- پیوند دادن اهداف یادگیری با فعالیت های آن دوره
- هدایت تجارب به نحوی که دانشجویان بدانند چه انتظاری از آنان می رود
- فراهم نمودن منابع مرتبط و معنی دار برای کمک به موفقیت دانشجویان
- اجازه دادن به دانشجویان تا تجربه نموده و راه حل هایی را برای خود کشف نمایند
- ایجاد حس تعادل بین جنبه های علمی و پرورشی تدریس
- شفاف نمودن نقش مریب و دانشجویان (۱۳ و ۹).

نقش دانشجویان در یادگیری تجربی

کیفیت یادگیری تجربی، شامل مواردی است که در آن دانشجویان خودشان تصمیم می گیرند که شخصاً در یادگیری تجربی وارد شوند (دانشجویان فعالانه در یادگیری خود شرکت کرده و نقش فردی در هدایت یادگیری داشته باشند). البته دانشجویان به طور کامل به حال خود رها نمی شوند تا به خود یاد بدهند، بلکه مریب نقش هدایت کننده و تسهیل گر را در فرآیند یادگیری به عهده می گیرد (۱۴ و ۹). نکات زیر باید در مورد دانشجویان به خاطر سپرده شود:

- دانشجویان باید خود را با مشکلات عملکردی، اجتماعی و شخصی درگیر نمایند.
- باید به دانشجویان اجازه داد تا زمانی که راه فرآیند یادگیری را پیدا می کنند در کلاس آزاد باشند.
- دانشجویان اکثراً نیاز دارند تا هنگام حل کردن، با مشکلات و چالش ها درگیر باشند.
- دانشجویان پیشرفت ها و موفقیت های خود در فرآیند یادگیری را خود ارزیابی می کنند که وسیله اصلی ارزشیابی می باشد.
- دانشجویان از فرآیند یادگیری یاد خواهند گرفت و آماده تغییر خواهند بود (۹).

یادگیری تجربی در پرستاری

بررسی متون نشان می دهد که یادگیری تجربی، علی رغم هماهنگی کامل با شرایط آموزش پرستاری، کمتر مورد توجه اساتید و دانشجویان پرستاری قرار گرفته است. فرانکل (Frankel) در بررسی های خود نشان داد که یادگیری تجربی بین پرستاران بسیار کم رنگ می باشد و تعداد بسیار اندکی از پرستاران از یادگیری تجربی استفاده می کنند (۱۵). ولی با این وجود، مطالعات انجام گرفته در این زمینه سودمندی بالای این روش را نشان داده است. برای نمونه کرنلوس (Cornelius) در پایان نامه دکترای خود، اجرای فرآیند یادگیری برای پرستاران در مراقبت از بیماران مبتلا به ایدز را بر میزان دانش، آگاهی و نگرش پرستاران بسیار مفید یافته است (۱۶). طبق مطالعه جانسون و همکاران (Johnson et al) نیز یادگیری تجربی

با برقراری تماس چشمی مناسب و عدم فراموشی مطالب را تنظیم نماید.

البته یادگیری تجربی برای یادگیری سایر مطالب پرستاری نیز قابل استفاده می باشد. برای نمونه اسمیت و همکارانش (Smith et al) برای آموزش مراقبت های مراحل آخر زندگی برای پرستاران، از یادگیری تجربی استفاده کرده و آن را بسیار مفید معرفی کرده اند (۱۹). فریزواستوارد (Fries & Stewart) نیز پرستاری را یک حرفه اجتماعی معرفی کرده اند که با افراد زیادی از قبیل بیماران، همراهان و مردم جامعه سروکار دارند. در نتیجه استفاده از یادگیری تجربی برای آموزش پرستاری را بسیار مفید اعلام کرده اند. آن ها اظهار می دارند، با توجه به مشارکت و ارتباط پرستاران در طی فرآیند یادگیری تجربی، زمینه برای آموزش نحوه برقراری ارتباط با دیگران نیز فراهم می شود (۲۳).

یادگیری تجربی برای درک بهتر تجارب بیماران نیز مفید معرفی شده است (۲۴). پات (Pate) نیز در پایان نامه دکترای خود به استفاده از یادگیری تجربی در مراقبت از سالمندان اشاره دارد (۲۵).

نتیجه گیری

در مجموع، به نظر می رسد یادگیری تجربی یک روش مناسب برای آموزش پرستاری است و می تواند به خصوص در محیط های بالینی مورد استفاده قرار بگیرد. با توجه به مزایای زیادی که یادگیری تجربی به همراه دارد، توصیه می شود مسئولین پرستاری استفاده از این روش را مورد توجه قرار دهند.

۲- بازتاب: در این مرحله دانشجویان موارد آموخته شده از تجربه ی اولیه خود را با یکدیگر به اشتراک می گذارند. مثلاً "ممکن است دانشجوی فوق اظهار بدارد که حین کنفرانس کلاسی، محل های مناسب تزریق انسولین را فراموش می کرد و در همین حال دانشجوی دیگر بگوید که وی برای عدم فراموشی مطالب، آن ها را به صورت دست نوشته نزد خود نگه داشته بود؛ ولی مشکل دیگری داشت و آن این که همکلاسی ها از عدم برقراری تماس چشمی وی حین اجرای کنفرانس شاک می بودند. این مرحله برای یادگیری از تجربه بسیار مهم می باشد. براکنز (Brackenreg) اجرای دقیق مرحله بازتاب در یادگیری تجربی پرستاران را بسیار مهم و ضروری می داند. در نتیجه، چنانچه مربی احساس نیاز نماید، باید به صورت غیر مستقیم این مرحله را هدایت نماید (۲۲).

۳ - مفهوم سازی: این مرحله به دانشجویان این امکان را می دهد تا از نقاط قوت و ضعف تجربه ی خود و دیگران درس جدیدی یاد بگیرد. مثلاً دانشجوی فوق یاد می گیرد که برای آموزش به بیمار، همانند همکلاسی خود، محل های تزریق انسولین را به صورت دست نوشته نزد خود نگه دارد و همچنین هنگام آموزش به بیمار با وی تماس چشمی مناسبی برقرار نماید.

۴- آزمودن: در این مرحله دانشجو قادر خواهد بود تا تجربیات آموخته شده را در محیط واقعی و مشابه تجربه ی قبلی به کار ببندد. برای نمونه دانشجوی فوق نه تنها هنگام آموزش تزریق انسولین به بیمار واقعی در محیط بالینی به درستی عمل خواهد کرد؛ بلکه برای آموزش سایر مطالب برای بیماران، همراهان و افراد جامعه در محیط بالینی و غیر بالینی نیز از تجارب خود استفاده خواهد کرد تا یک آموزش موفق همراه

منابع

۱. فتحی آذر الفزروش ها و فنون تدریس، ویرایش، اول چاپ سوم، نشر دانشگاه تبریز. ۱۳۹۱: ۱۸-۲۰.
۲. Monfared N. Determinants of Agricultural Instructors' Behavior toward the Use of Experiential learning Method for Sustainable Agriculture: The case of Jihad-e-Agriculture Boushehr Organization. Agricultural education management. 2010;4(11):39-46.
۳. rezaee bm, naghavi mAs, tabatabaee lsh. the effect of experiential learning on students' ntrepreneurion. human resource. 2012;2(8):37-54.
۴. Tam HW. How and to what extent does entrepreneurship education make students more entrepreneurial? A California case of the Technology Management Program: University of California, Santa Barbara; 2009.
5. Gutek GL. Philosophical and ideological perspectives on education. 1st ed. Prentice Hall Englewood Cliffs, NJ, 1988: 167-69 .
6. Carland J, Carland JW, editors. Entrepreneurship education: an integrated approach using an experiential learning paradigm. Conference Internationalizing Entrepreneurship Education and Training. IntEnt97, Monterey Bay, CA; 1997.
7. Kamyab Z, Mirtorabi Ms, Mosavi Ss. Experiential Learning And Its Use In Agriculture Education. Agriculture Journal. 2013;11(41):17-21.
8. Lisko SA, I vodl. integration of theory and practice:Experiential Learning Theory and Nursing Education. Nursing Education Perspectives. 2010;31(2):106-9.

9. Kolb DA, Boyatzis RE, Mainemelis C. *Experiential Learning Theory: Previous Research and New Directions*. Cleveland: Case Western Reserve University 1999.
10. Cathcart Eb, Greenspan M, Quin M. The making of a nurse manager: the role of experiential learning in leadership development. *Journal of Nursing Management*. 2010;18(18):440-7.
11. Victor CJ. Effect of an experiential learning model for simulation design on clinical nursing judgment development in pre-licensure baccalaureate nursing students. Ann Arbor: Duquesne University; 2014.
12. Moran TJ. Study of interns' perception of and satisfaction with experiential learning. Campbell: Northern Illinois University; 2013.
13. Warnke J, Thirlwell S. End-of-Life Experiential Learning for Newly Licensed Nurses. *Continuing Education in Nursing*. 2014;45(3):106-7.
14. Morhardt dj. The effects of an experiential learning and mentorship program pairing medical students and persons with cognitive impairment: a qualitative content analysis. Chicago: candidacY; 2013:727 Available from: http://ecommons.luc.edu/luc_diss/727
15. Frankel A. Nurses' learning styles: promoting better integration of theory into practice. *Nursing Times*. 2009;105(2):24-7.
16. Cornelius jbb. The effectiveness of an experiential learning method on baccalaureate nursing students' knowledge, attitudes, willingness and perceived preparedness to provide care to hiv seropositive individuals. Ann arbor: Rush Univeristy; 2000.
17. Johnson M, Sonson R, Golden T. Developing Charge Nurse Leaders with Experiential Learning. *Nurse Leader*. 2010;4(3):40-5.
18. Green AJ, Holloway DG. Student Nurses' Experience of Experiential Teaching and Learning: towards a phenomenological understanding. *Vocational Education and Training*. 2006;48(1):69-84.
19. Smith EL, Rice KL, Warnke J. End-of-Life Experiential Learning for Newly Licensed Nurses. *Continuing Education in Nursing*. 2014;45(3):106-8.
20. Pack J. Multiple intelligences and experiential learning styles: a mixed method study of registered nurses' attitudes toward computers and web-based learning: Capella University; 2011.
21. Smith L, Emmett H, Woods M. Experiential learning driving community based nursing curriculum. rural and remote health. 2008;8(901):1-9.
22. Brackenreg J. Issues in reflection and debriefing: how nurse educators structure experiential activities. *Nurse Education in Practice* 2004;4:264-70.
23. Fries K, Stewart JG. Partnering With Those We Serve: Using Experiential Learning Activities to Support Community Nursing Practice. *Creative Nursing*. 2012;18(3):93-7.
24. Riley J, Cloonan P, Rogan E. Improving Student Understanding of Health Literacy through Experiential Learning. *Health Administration Education*. 2008;2(5):213-28.
25. Pate J. Bridging Community Generational Gaps through Experiential Learning: A College Nursing Student Practicum for Elderly Patients. Chattanooga: Walden University; 2013